

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3195/2020
24.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран М. Новаковић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ ДОО ..., кога заступа Бранко Димић, адвокат из ..., ради поништаја и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3573/18 од 08.03.2019. године, у седници одржаној 24.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3573/18 од 08.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 478/13 од 15.06.2018. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе из поднеска пуномоћника тужиоца од 08.03.2018. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се поништи решење туженог о отказу уговора о раду број ... од 26.10.2011. године као незаконито и захтев којим је тражено да се обавезе тужени да га врати на рад и распореди на одговарајуће радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћене накнаде за прековремени рад у периоду од децембра 2009. године закључно са јуном 2011. године исплати 1.795.393,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због више плаћеног горива за службено возило исплати 91.837,67 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка као неоснован. Ставом шестим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка од 429.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3573/18 од 08.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда је потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. ЗПП („Сл.гласник РС“ бр. 72/11, 55/14 и 87/18), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ни у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба ЗПП, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, тужилац је био у радном односу код тужене на неодређено време на радном месту ... од ...2007. године на основу уговора о раду број ... и анекса број ... уговора о раду. Наведени уговор о раду отказан му је побијаним решењем туженог од ...2011. године позивом на члан 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, због повреде радне обавезе предвиђене чланом 43. став 1. тачка 2. алинеја 1. Правилника о раду друштва број 01 од 03.01.2007. године и чланом 13. тачка 2. наведеног уговора о раду од 03.01.2007. године, неизвршавања и несавесног, немарног, неблаговременог вршења радних дужности и обавеза. Доношењу решења претходило је упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду од ...2011. године, на које се тужилац писмено изјаснио.

Испитијући законитост решења о отказу уговора о раду, утврђено је да, а како се то наводи и у образложењу побијаног решења, да је пре доношења побијане одлуке извршена интерна контрола 27.09.2011. годне и 03.10.2011. године, о чему су сачињени записници, којим је утврђено да је тужилац је 20.09.2011. године, одобрио и својеручно потписао Записник односно повратницу о повраћају робе за артикал „...“ од купца „...“ по фактурама које не садрже поменути артикал. Записник о повраћају робе је попунио запослени ВВ, ..., у свему према налогу тужиоца. Као разлог за одобрен поврат наведена је „наплата потраживања“. Одобрењем за поврат тужилац је омогућио поврат робе за коју купац није био материјалнофинансијски задужен у 2011. години. Наиме, (према записнику о интерној контроли од 03.10.2011. године) договор са купцем „...“ д.о.о. је био да се испоручи „...“ са исправним роком за продају на „...“ који се одржавао средином септембра 2011. године и купцу је испоручена роба на реверс. Договорено је и да се роба издата на реверс купцу на исти начин и врати, а да се разлика у смислу робе која је продата фактурише купцу. Тужилац је уместо фактурисања робе, дао налог (путем Е-mail -а) дана 30.09.2011. године да се роба која је продата на „...“ стави на репрезентацију, јер је „рок истекао у тренутку продаје па роба нема никакву вредност“, иако је рок трајања робе био до 01.10.2011. године, а спорни повраћај извршен 29.09.2011. године. На тај начин, тужилац је дао нетачну и неистиниту информацију Е-mail - ом од 30.09.2011. године о наводном истеку рока, због чега продата роба није фактурисана сагласно договору, већ је стављена на репрезентацију (односно фактички поклоњена купцу). Тужилац је имао могућност претходне провере испуњености услова за одобрење поврата робе што није учинио супротно устаљеној процедури у том случају, при чему није спорио да му је начин

провере био познат, да је пракса да се захтев за поврат пре одобрења провери али и да му је спорни захтев за поврат робе био предочен ради провере пре него је исти потписао и одобрио.

Тужилац тужбом тражи, поред захтева за поништај решења отказа уговора о раду и накнаду зараде на име прековременог рада у периоду децембар 2009. године закључно са јулом 2011. године и накнаду штете због више плаћеног горива. Према утврђењу у спорном периоду сагласно евиденцији о присутности на раду тужиоца прековременог рада није било и у том делу захтев тужиоца је одбијен. У односу на захтев за накнаду штете због више плаћеног горива тужилац није доказао да му је тужени причинио штету, па је одлучено одбијањем захтева тужиоца и по том основу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одлучили одбијањем тужбеног захтева за поништај решења о отказу, уз основан закључак да је тужилац учинио повреду радне обавезе из члана 43. став 1. тачка 2. алинеја 1. Правилника о раду друштва број 01 од 03.01.2007. године и чланом 13. тачка 2. наведеног уговора о раду од 03.01.2007. године, неизвршавања и несавесног, немарног, неблагоприятног вршења радних дужности и обавеза.

Неосновано се ревизијом тужиоца указује да се наведени закључак судова заснива на погрешној примени материјалног права. Према члану 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Сл. гласник РС“ број 24/05), важећем у спорном периоду, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду. Правилником туженог и Уговором о раду закљученим између тужиоца као запосленог и туженог као послодавца, између осталог било је прописано да, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду у случају да запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе неизвршавања и несавесног, немарног, неблагоприятног вршења радних дужности и обавеза, из ког разлога је тужиоцу отказан уговор о раду доношењем решења од 26.10.2011. године.

Према уговору о раду тужилац је био у радном односу код тужене на радном месту менаџера дивизије од 03.01.2007. године, за које радно место је између осталог, било превиђено обављање послова – одговорност за организовање рада и резултате људи у свом тиму, израђивање и одговорност за план продаје, креирање и одговорност за продајну политику и остварене резултате, али и учествовање у креирању и праћењу резултата продаје и одговорност за остварење истих.

Из наведеног следи да је одговорност тужиоца уговором о раду била заснована на сопственим радњама и пропуштањима, као менаџера дивизије који руководи својим тимом у оквиру компанијске интерне организације рада, поред осталог и у односу на креирање комерцијалних услова закључених са купцима под које спадају и уговорени услови за поврат робе али и услови под којима се роба ставља на „репрезентацију“ односно без могућности наплате њене продајне вредности.

У конкретном тужилац је, у својству одговорног лица, својеручно потписао и одобрио записник о поврату робе без претходне провере, који записник је попунио запослени агент продаје у свему према налогу тужиоца као претпостављеног, услед чега је омогућен поврат робе туженог за коју купац није био материјалнофинансијски

задужен, док је давањем нетачне и неистините информације о наводном истеку рока E-mail - ом од 30.09.2011. године, продата роба стаљена на репрезентацију (односно фактички поклоњена купцу уместо да је фактурисана). Наведено понашање тужиоца представља несавесно и немарно извршење радних обавеза и дужности, јер је тужилац као менаџер дивизије био дужан да у циљу креирања, праћења и остварења резултата уговорене продаје сагласно уговору о раду, пре потписивања и одобрења поврата робе купцу изврши проверу испуњености услова за такво поступање према устаљеној процедури пословања, као и да са дужном пажњом саопшти податаке о истеку трајања робе и створи услове за наплату њене продајне вредности, што није учинио. Наиме, тужилац није спорио да му је устаљена процедура провере одобравања поврата робе купцу била позната, док му последице одобрења поврата робе супротно устаљеној процедури, али и стављања продате робе на „репрезентацију“ услед давања нетачних података о истеку рока њеног трајања нису могле остати непознате, јер је био дугогодишњи радник туженог на комерцијалним пословима.

Имајући у виду све до сада наведено, у конкретном постоји кривица тужиоца као запосленог за повреду радне обавезе јер је понашање тужиоца било супротно опису послова тужиоцевог радног места и правилима струке, при чему је он био свестан својих пропуста у раду.

Законитост поступка и побијаног отказног решења, од стране нижестепених судова правилно цењена на основу одредби важећег Закона о раду.

Како је тужиоцу уговор о раду законито отказан, неоснован је његов захтев за враћање на рад и распоређивање, у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

У ревизијском поступку расправљају се правна, а не и чињенична питања, па предмет оцене ревизијског суда нису били наводи у ревизији у којима се оспорава оцена доказа и утврђено чињенично стање (члан 407. став 2. ЗПП).

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић